

O R D O (1)

Adminiftrandi SACRAMENTA,

ET ALIA

Quædam officia Ecclefiaftica ritè peragendi
in Miffione Anglicanâ,

Ex RITUALI ROMANO,

Juffu PAULI Quinti edito,

EXTRACTUS.

NONNULLIS ADJECTIS

Ex Antiquo RITUALI ANGLICANO.

1606/1723

(1-2)

Ordo administrandi Sacramenta, et alia
quædam officia ecclesiastica ritè per-
agendi, in Missione Anglicanâ.

Ex Rituali Romano, jussu Pauli quinti edito
extractus. Nonnullis adjectis ex antiquo
Rituali Anglicano.

De Sacramentorum administratione in genere.

IN administrandis sacramentis caveat sacerdos
ne ritus ab Ecclesiâ præscriptos, prætermittere;
vel in alios mutare, præsumat: memor illius canonis
sacro sanctæ Tridentinæ synodi (Sess. 7. Can. 13.)
Si quis dixerit receptos et approbatos ecclesiæ ca-
tholicæ ritus, in solemnî sacramentorum admini-
stratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut
sine peccato a ministris pro libito omitti, aut in
novos alios per quemcumque ecclesiarum pastorem
mutari posse, anathema sit:

*Cum autem in ecclesiâ Dei nihil sanctius aut
utilius, nihilque excellentius aut magis divinum
habeatur quam sacramenta ad humani generis sa-
lutem a Christo Domino instituta; parochus, vel
quivis alius sacerdos, ad quem eorum administratio
pertinet,*

pertinet, meminisse in primis debet, se sancta tractare. — Quamobrem illud perpetuo curabit ut integrè, castè, pièque vitam agat — ne impurè et indignè Christi sacramenta administrans in æternæ mortis reatum incurrat. Sacerdos ergo si fuerit peccati mortalis sibi conscius (quod absit) ad sacramentorum administrationem non audeat accedere: nisi prius corde pœniteat: sed si habeat copiam confessarii, et temporis locique ratio ferat, convenit confiteri.

Quâcumque diei ac noctis horâ ad sacramenta ministranda vocabitur, nullam officio suo præstando (præsertim si necessitas urgeat) moram interponat. Ac propterea populum sæpe, prout se offeret occasio, præmonebit, ut cum sacro ministerio opus fuerit se quamprimùm advocet, nullâ temporis, aut cujuscumque incommodi habitâ ratione.

Ipse verò antequam ad hujusmodi administrationem accedat, paululùm, si opportunitas dabitur, orationi, et sacræ rei quam acturus est, meditationi vacabit, atque ordinem ministrandi et cæremonias pro temporis spatio prævidebit et perleget.

In omni sacramentorum administratione stolâ saltem indutus sit; nisi in sacramento pœnitentiæ ministrandi occasio, vel locus interdum aliter suadeat. Curabit etiam ut sacra supellex, vestes, ornamenta, linteamina et vasa ministerii, integra, nitidaque sint et munda.

In sacramentorum administratione, eorum virtutem, usum ac utilitatem, et ceremoniarum significationes, ut concilium Tridentinum præcipit, ex Sanctorum Patrum et Catechismi Romani doctrinâ, ubi commodè fieri poterit, diligenter explicabit. Dum autem sacramentum aliquod ministrat, singula

gula verba quæ ad illius formam et ministerium pertinent attentè, distinctè et piè, atque clarâ voce pronuntiabit nec memoriæ, quæ plerùmque labitur, facilè confidet, sed omnia recitabit ex libro.

Illud porro diligenter caveat, ne in sacramentorum administratione aliquid, quâvis de causâ, vel occasione, directè vel indirectè exigat aut petat; sed ea gratis ministret, et ab omni simoniæ atque avaritiæ suspitione nedum crimine longissimè absit. Siquid vero nomine eleemosynæ aut devotionis studio, peractò jam sacramento, sponte à fidelibus offeratur, id licitè pro consuetudine locorum accipere poterit, nisi aliter episcopo videatur.

De Sacramento Baptismi.

A*QUA in Baptismo adhibenda debet esse eo anno benedicta in Sabbato sancto Paschæ, vel in Sabbato Pentecostes: quæ si defecerit, parochus aliam aquam pro baptismo benedicat, ex formulâ quæ infra præscribitur.*

Baptismus licet fieri possit aut per infusionem aquæ, aut per immersionem, aut per asperisionem, primus tamen vel secundus modus, qui magis sunt in usu, pro ecclesiarum consuetudine retineantur; ita ut trinâ ablutione caput baptizandi perfundatur, vel immergatur in modum crucis, uno et eodem tempore quo verba proferuntur, et idem sit aquam adhibens et verba pronuntians.

Legitimus quidem baptismi minister est parochus — sed quoties infans aut adultus versatur in vitæ periculo, potest sine solemnitate a quocumque baptizari, in quâlibet linguâ, sive clerico, sive laico — sive
viro,

viro, siue fœminâ, servatâ tamen formâ et intentione ecclesiæ.—Pater autem vel mater propriam prolem baptizare non debet, præterquam in mortis articulo, quando alius non reperitur qui baptizet; neque tunc ullam contrahunt cognationem quæ matrimonii usum impediat.

Patrinus in baptismo unus tantum, siue vir, siue mulier, vel ad summum unus et una adhibeantur ex decreto concilii Tridentini Ad hoc autem munus admittendi non sunt infideles aut hæretici—aut publicè criminosi, aut infames, aut qui sanâ mente non sunt, aut qui rudimenta fidei ignorant; hæc enim patrini spirituales filios suos, ubi opus fuerit, opportunè docere tenentur.

Infantes expositi, vel alii, de quorum baptismo, re diligenter investigatâ, non satis constat, sub conditione baptizentur.

Si mater prægnans mortua fuerit, fœtus quamprimum cautè extrahatur, ac si vivus fuerit baptizetur.

Sacrum chrisma et sanctum oleum catechumenorum, quorum usus est in baptismo, eodem anno sint ab episcopo benedicta, Feriâ quintâ in Cœna Domini. Quare curet sacerdos ut ea suo tempore quamprimum habeat, et tunc vetera in ecclesia comburat. Hæc autem olea sancta diligenter à sacerdote servanda sunt, loco honesto et mundo, sub clauê et tuta custodia, ne ab aliquo alio temere tangantur, aut eis sacrilegè quisquam abuti possit—Curet etiam, quantum fieri potest, ne per laicos, sed per se, vel per alium sacerdotem, vel ecclesiæ ministrum, hæc olea deferantur.

Ad baptismi administrationem, omnibus opportunè præparatis, quæ necessaria sunt, sacerdos lotis manibus,

manibus, stolâ violaceâ (vel albâ) indutus accedat: et accepto nomine baptizandi, positi, si infans fuerit, super brachium dextrum deferentis, in hunc modum nominatim interrogat, Latinâ, vel vulgari linguâ, pro personarum captu.

Ordo administrandi Sacramentum Baptismi.

N. Quid petis ab ecclesia Dei? N. *What dost thou ask of the Church of God?*

Resp. Fidem. Faith.

Sacerdos. Fides quid tibi præstat? *What doth Faith bring thee to?*

Resp. Vitam æternam. Life everlasting.

Sacerdos. Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut teipsum. *If then thou desirest to enter into Life, keep the Commandments. Thou shalt love the Lord thy God, with thy whole Heart, with thy whole Soul, and with thy whole Mind; and thy Neighbour as thyself.*

Deinde ter exsufflet leniter in faciem baptizandi, et dicat semel: Exi ab eo, (vel ab ea) immunde spiritus, et da locum Spiritui sancto Paraclito. Postea pollice faciat signum crucis in fronte et in pectore baptizandi, dicens: Accipe signum crucis tam in fronte ✝ quam in corde ✝, sume fidem cœlestium præceptorum, et talis esbo moribus, ut templum Dei jam esse possis.

Oremus.

Preces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi: et hunc electum tuum N. crucis Dominicæ impressione signatum perpetua virtute custo-

di, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde imponat manum super caput baptizandi, ac dicat.

Oremus.

Onnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum N. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle: disrumpe omnes laqueos Satanæ, quibus fuerat colligatus: aperi ei Domine januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fætoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde sacerdos benedicat salem, qui semel benedictus aliàs ad eundem usum deservire potest.

Benedictio salis.

Exorcizo te creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in charitate Domini nostri Jesu Christi ✠, et in virtute Spiritus sancti ✠. Exorcizo te per Deum vivum ✠, per Deum verum ✠, per Deum sanctum ✠, per Deum ✠ qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✠, et benedicendo benedicas ✠, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens

hens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. *R. Amen.*

Deinde immittat modicum salis benedicti in os baptizandi, dicens: N. Accipe salem sapientiæ: propitiatio sit tibi in vitam æternam. R. Amen.

Sacerdos. Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Deus patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum N. respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Exorcizo te immunde spiritus, in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus sancti ✠, ut ex eas et recedas ab hoc famulo Dei N. Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritui sancto, et recede ab hoc famulo Dei N. quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, et benedictionem, fontemque baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat baptizandum dicens: Et hoc signum sanctæ crucis ✠ quod nos fronti
B ejus

ejus damus; tu maledicte diabole nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, R. Amen.

Mox imponit manum super caput baptizandi, et dicit :

Oremus.

Æternam ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum N. ut digneris illum illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram; ut dignus gratia baptismi tui effectus, teneat firmam spem, consilium rectum, et doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postea sacerdos imponit extremam partem stolæ super baptizandum, et introducit eum in ecclesiam, dicens : N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. R. Amen. Come in to the Temple of God, that thou mayst have part with Christ unto Life everlasting. R. Amen.

Cum fuerint ecclesiam ingressi, sacerdos procedens ad fontem, cum susceptoribus conjunctim (Latinâ vel vernacula lingua pro personarum captu) clara voce dicit :

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terræ. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum Dominum nostrum: qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Mariâ virgine; passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos; tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum sanctum;

sanctum; sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communionem; remissionem peccatorum; carnis resurrectionem; vitam æternam. Amen.

I believe in God the Father almighty, Creatour of Heaven and Earth. And in Jesus Christ, his only Son our Lord: who was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary; suffered under Pontius Pilate, was crucified, dead and buried: he descended into Hell; the third day he rose again from the dead: he ascended into Heaven, sitteth at the Right Hand of God the Father almighty: from thence he shall come to judge both the living and the dead. I believe in the Holy Ghost: the holy Catholick Church, the Communion of Saints; the Forgiveness of Sins; the Resurrection of the Body, and Life everlasting. Amen.

Pater noster, qui es in coelis: sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in cælo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos a malo. Amen.

Our Father, who art in Heaven: hallowed be thy Name: thy Kingdom come: thy Will be done, on Earth, as it is in Heaven. Give us this day our daily Bread: and forgive us our trespasses, as we forgive them that trespass against us. Lead us not into Temptation: but deliver us from Evil. Amen.

*Ac deinde antequam accedat ad baptisterium, dicat.
Exorcismus.*

Exorcizo te omnis spiritus immunde, in nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in nomine Jesu Christi,

Christi, Filii ejus, Domini et Judicis nostri ✠, et in virtute Spiritus sancti ✠, ut discedas ab hoc plasmate Dei N. quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, et Spiritus sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Postea sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures et nares baptizandi : tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat : Ephphetha, quod est, Adaperire. Deinde tangat nares, dicens : In odorem suavitatis. Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim judicium Dei.

Postea interrogat baptizandum nominatim, dicens : N. Abrenuntias Satanæ ? N. Dost thou renounce Satan ? Resp. Abrenuntio. I do renounce him. Sacerd. Et omnibus operibus ejus ? And all his Works ? Resp. Abrenuntio. I do renounce them. Sacerd. Et omnibus pompis ejus ? And all his Poms ? Resp. Abrenuntio. I do renounce them.

Deinde sacerdos intingit pollicem in oleo catechumenorum (quod in pixide notatur littera B) et ungit baptizandum in pectore et inter scapulas in modum crucis, dicens : Ego te linio ✠ oleo salutis, in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Subinde pollicem et inuncta loca abstergit bombacio vel re simili. Deinceps interrogat expresso nomine baptizandum.

N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terræ ? N. Dost thou believe in God the Father almighty, Creatour of Heaven and Earth ?

Earth? R. Credo. I do believe. Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum? Dost thou believe in Jesus Christ, his only Son our Lord, who was born into this World, and who suffered for us? R. Credo. I do believe. Credis in Spiritum sanctum, sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam? Dost thou believe in the Holy Ghost, the holy Catholick Church, the Communion of Saints, the Forgiveness of Sins, the Resurrection of the Body, and Life everlasting? R. Credo. I do believe.

Subinde expresso nomine baptizandi, sacerdos dicit: N. Vis baptizari? N. Wilt thou be baptized? R. Volo. I will.

Tunc patrino, vel matrino, vel utroque (si ambo admittantur) infantem tenente, sacerdos vascula seu urceolo accipit aquam baptismalem, et de eâ ter fundit super caput infantis in modum crucis, et simul verba proferens, semel tantum distinctè et attentè dicit:

N. Ego te baptizo in nomine Patris ✠, fundat primò, et Filii ✠, fundat secundò, et Spiritus ✠ sancti, fundat tertio.

Ubi autem est consuetudo baptizandi per immersionem, sacerdos accipit infantem, et advertens ne lædatur, cautè immergit, et trinâ mersione baptizat, et semel tantum dicit:

N. Ego te baptizo in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ sancti.

Mox patrino, vel matrino, vel uterque simul infantem de sacro fonte levant, suscipientes illum de manu sacerdotis.

Si vero dubitatur an infans (vel adultus) fuerit baptizatus, utatur hæc formâ : N. Si non es baptizatus, ego te baptizo, in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ sancti.

Ubi nota dubitandi rationem sæpe occurrere in iis qui a mulierculis domi baptizati fuisse dicuntur : de quibus proinde diligens instituatur examen, ne quid essentialo prætermisum fuerit, præsertim in debitâ applicatione aquæ, et integra prolatione formæ : et si post hujuscemodi examen res maneat dubia, sub conditione baptizentur.

Quod etiam observandum est in iis, qui ab hæresi convertuntur, quoties justa habetur dubitandi ratio, ne aliquid essentialè defuerit in illorum baptismo, quem ab hæreticis susceperunt.

Statim post baptismum collatum, sacerdos intingit pollicem in sacro chrismate, et ungit baptizatum in summitate capitis in modum crucis, dicens :

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum (hic inungit) ipse te liniat chrismate salutis ✠ in eodem Christo Jesu Domino nostro, in vitam æternam. R. Amen.

Sacerdos. Pax tibi. Resp. Et cum spiritu tuo. Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, et locum inunctum, et imponit capiti ejus lintecolum candidum, loco vestis albæ, dicens :

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam. R. Amen. Receive this white Garment, and see thou carry it without stain before the Judgment-seat of our Lord Jesus Christ, that thou mayst have eternal Life. R. Amen.

Postea

*Postea dat ei, vel patrino, candelam accensam
dicens :*

*Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis
custodi baptismum tuum : serva Dei mandata, ut
cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere
ei unà cum omnibus sanctis in aula cœlesti, ha-
beasque vitam æternam, et vivas in sæcula sæculo-
rum. R. Amen. Receive this burning light,
and keep thy Baptism, so as to be without blame :
keep the Commandments of God, that when the
Lord shall come to the Nuptials, thou mayst meet
him in the Company of all the Saints in the hea-
venly Court, and have eternal Life, and live for
ever and ever. R. Amen.*

*Postremo dicit : N. Vade in pace, et Dominus
sit tecum. R. Amen.*

*Quod si infans, vel adultus, ægrotus adeo gra-
viter laboret, ut periculum immineat ne moriatur
antequam baptismus perficiatur, sacerdos omissis aliis
mox eum baptizet, infundens aquam super caput
ejus in modum crucis, dicens : Ego te baptizo in
nomine Patris ✠, &c. ut supra, p. 13. Et si
non habeatur aqua baptismalis, et periculum impen-
deat, utatur aqua simplici. Deinde si habeat chris-
ma, liniat eum in vertice, dicens : Deus omnipo-
tens, Pater Domini nostri Jesu Christi, &c. ut
supra, p. 14. Postea det ei linteolum, dicens : Ac-
cipe vestem candidam, &c. Ac demum det ei ce-
ream candelam accensam, dicens : Accipe lampa-
dem, &c. ut supra. Si supervixerit suppleantur
alii ritus omisi.*

*Admonendi sunt susceptores de spirituali cognat-
ione, quam contraxerunt cum baptizato, ejusque
patre et matre : quæ cognatio impedit matrimonium*

ac dirimit. Parentes etiam admoneantur, ne in lecto infantem suum secum habeant, vel nutrices habere permittant, propter oppressionis periculum: sed eum diligenter custodiant, et opportunè ad christianam disciplinam instituant.

Omnibus peractis, baptizati et susceptorum nomina, et alia de administrato baptismo, juxta formam usitatam, in baptismali libro ab ipso sacerdote accuratè describantur.

Quod attinet ad baptismum adultorum, diligenter notandum est, quod si quis adultus baptizandus sit, debeat prius secundum apostolicam regulam in christiana fide ac sanctis moribus diligenter institui; et per aliquot dies, nisi periculum sit in mora, in operibus pietatis, et peccatorum suorum detestatione, exerceri, ejusque voluntas et propositum caute explorari; ut non nisi sciens et volens, probèque instructus ac ritè dispositus ad hoc sacramentum accedat.

In adultorum baptismo, patrinus catechumeno assistat: sed ipse catechumenus ad sacerdotis interrogationes respondeat.

Ordo baptismi adultorum, præsertim si quis solemniter sit baptizandus, peti potest ex Rituali Romano. Sed Rituale Anglicanum nihil speciale præscribit pro adultis; sed iisdem utitur precibus ac ritibus, quibus in baptismo parvulorum.

Ordo supplendi omiſſa super baptizatum.

CUM urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate, siue parvulus siue adultus, sacris precibus ac cæremoniis prætermiſſis, fuerit baptizatus,

zatus, ubi convaluerit, vel cessaverit periculum, omiſſa omnia ſuppleantur, ſervato ordine ac ritu ſupra pro baptiſmo præſcripto. Excepto quod interrogatio, an velit baptizari, formaque ipſa baptiſmi, et ablutio prætermittantur, et quædam orationes nonnihil immutentur, ut infra.

Sacerdos igitur antequam immittat ſalem in os baptizati, manum ſuper caput ejus imponens dicit :
Oremus.

Omnipotens ſempiternæ Deus, Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, reſpicere dignare ſuper hunc famulum tuum N. quem dudum ad rudimenta fidei vocare dignatus es, omnem cæcitatem cordis ab eo diſpelle, diſrumpe omnes laqueos Satanæ, quibus fuerat colligatus : aperi ei Domine, januam pietatis tuæ, ut ſigno ſapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fætoribus careat, et ad ſuavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in eccleſia tua deſerviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus ſit frui gratia baptiſmi tui, quem ſuſcepit, ſalis percepta medicina. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. R. Amen.

Deinde poſteaquam modicum ſalis immiſit in os baptizati, dicens, Accipe ſalem ſapientiæ, propitiatio ſit tibi in vitam æternam. R. Amen. dicit :

Oremus.

Deus patrum noſtrorum, Deus univerſæ conditor veritatis, te ſupplices exoramus, ut hunc famulum tuum N. reſpicere digneris propitius, ut hoc pabulum ſalis guſtanti, non diutius eſurire permittas, quo minus cibo expleatur cœleſti, quatenus ſit ſemper ſpiritu ſervens, ſpe gau-
dens,

dens, tuo semper nomini serviens, et quem ad novæ regenerationis lavacrum perduxisti, quæsumus Domine, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Post hæc factò signo crucis in fronte baptizati, dictisque illis verbis, Et hoc signum crucis ✠ quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen. manu super caput ejus imposita, dicit :

Oremus.

Æternam ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum N. ut digneris illum illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia baptismi tui, quem suscepit, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad retinendam gratiam baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Benedictio Fontis Baptismi, extra Sabbatum Paschæ, et Pentecostes, ubi aqua consecrata non habetur.

PRimùm lavatur et mundatur vas baptisterii, deinde aqua limpida repletur. Tum sacerdos, superpelliceo (vel alba) et stola indutus, cum clericis,

*eis, si quos habuerit, paratis etiam vasculis chris-
matis et olei catechumenorum, cum thuribulo et in-
censo; cruce et duobus cereis præcedentibus, vadit
ad fontem; et ibi dicat litanias sequentes.*

Kyrie eleïson.

Christe eleïson.

Kyrie eleïson.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de cœlis, Miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, Miserere nobis.

Spiritus sancte Deus, Miserere nobis.

Sancta Trinitas, unus Deus, Miserere nobis.

Sancta Maria, Ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, Ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum, Ora pro nobis.

Sancte Michael, Ora pro nobis.

Sancte Gabriel, Ora pro nobis.

Sancte Raphael, Ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli et Archangeli, Orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum spirituum ordines, Orate
pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, Ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchæ et Prophetæ, Orate pro
nobis.

Sancte Petre, Ora pro nobis.

Sancte Paule, Ora pro nobis.

Sancte Andrea, Ora pro nobis.

Sancte Joannes, Ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ, Orate pro
nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, Orate pro nobis.

Sancte Stephane, Ora pro nobis.

Sancte Laurenti, Ora pro nobis.
 Sancte Vincenti, Ora pro nobis.
 Omnes sancti Martyres, Orate pro nobis.
 Sancte Silvester, Ora pro nobis.
 Sancte Gregori, Ora pro nobis.
 Sancte Augustine, Ora pro nobis.
 Omnes sancti Pontifices et Confessores, Orate, &c.
 Omnes sancti Doctores, Orate pro nobis.
 Sancte Antoni, Ora pro nobis.
 Sancte Benedicte, Ora pro nobis.
 Sancte Dominice, Ora pro nobis.
 Sancte Francisce, Ora pro nobis.
 Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ, Orate, &c.
 Omnes sancti Monachi et Eremitæ, Orate, &c.
 Sancta Maria Magdalena, Ora pro nobis.
 Sancta Agnes, Ora pro nobis.
 Sancta Cæcilia, Ora pro nobis.
 Sancta Agatha, Ora pro nobis.
 Sancta Anastasia, Ora pro nobis.
 Omnes sanctæ Virgines et Viduæ, Orate pro nobis.
 Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercedite pro nobis.
 Propitius esto, Parce nobis Domine.
 Propitius esto, Exaudi nos Domine.
 Ab omni malo, Libera nos Domine.
 Ab omni peccato, Libera.
 A morte perpetua, Libera.
 Per mysterium sanctæ incarnationis tuæ, Libera.
 Per adventum tuum, Libera.
 Per nativitatem tuam, Libera.
 Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, Libera.
 Per crucem et passionem tuam, Libera.
 Per mortem et sepulturam tuam, Libera.
 Per sanctam resurrectionem tuam, Libera.
 Per admirabilem ascensionem tuam, Libera.

Per

Per adventum Spiritus sancti Paracliti, Libera.

In die iudicii, Libera.

Peccatores, Te rogamus audi nos.

Ut nobis parcas, Te rogamus audi nos.

Ut ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, Te rogamus audi nos.

Ut domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, Te rogamus audi nos.

Ut inimicos sanctæ ecclesiæ humiliare digneris, Te rogamus audi nos.

Ut regibus et principibus Christianis pacem et veram concordiam donare digneris, Te rogamus.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris, Te rogamus.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, Te rogamus.

Ut fructus terræ dare et conservare digneris, Te rogamus.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus.

Ut fontem istum ad regenerandam tibi novam prolem benedici et consecrare digneris, Te rogamus audi nos.

Ut fontem istum ad regenerandam tibi novam prolem benedici et consecrare digneris, Te rogamus.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis,

Christe

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Kyrie eleïson.

Christe eleïson.

Kyrie eleïson.

Tum sacerdos dicat Pater noster, &c. et Credo in Deum, &c. omnia clara voce, quibus finitis dicit:

V. Apud te Domine est fons vitæ.

R. Et in lumine tuo videbimus lumen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, adesto magnæ pietatis tuæ mysteriis, adesto sacramentis, et ad recreandos novos populos, quos tibi fons baptismatis parturit, spiritum adoptionis emitte: ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministerio, virtutis tuæ impleatur effectû. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Exorcismus aquæ.

Exorcizo te creatura aquæ per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum qui te in principio, verbo separavit ab arida, cujus super te Spiritus ferebatur, qui te de paradiso manare jussit.

Hic manu aquam dividat, et deinde de ea effundat extra marginem fontis, versus quatuor orbis partes, prosequens,

Et in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit;

præcepit; qui te in deserto amaram per lignum dulcem fecit atque potabilem; qui de petra produxit, ut populum, quem ex Ægypto liberaverat, siti fatigatum recrearet. Exorcizo te et per Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admirabili sua potentia convertit in vinum: qui super te pedibus ambulavit, et a Joanne in Jordane in te baptizatus est: qui te unà cum sanguine de latere suo produxit, et discipulis suis jussit, ut credentes baptizarent in te, dicens: Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti; ut efficiaris aqua sancta, aqua benedicta, aqua quæ lavat sordes, et mundat peccata. Tibi igitur præcipio omnis spiritus immunde, omne phantasma, omne mendacium, eradicare et effugare ab hac creatura aquæ, ut qui in ipsa baptizandi erunt, fiat eis fons aquæ salientis in vitam æternam, et regenerans eos Deo Patri, et Filio, et Spiritui sancto, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, aquarum spiritualium sanctificator, te suppliciter deprecamur, ut ad hoc ministerium humilitatis nostræ respicere digneris, et super has aquas ablundis, et purificandis hominibus præparatas, Angelum sanctitatis emittas, quo peccatis vitæ prioris ablutis, reatuque deterso, purum sancto Spiritui habitaculum regenerati effici mereantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat, in unitate ejusdem Spiritus

ritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum.
Resp. Amen.

Tunc sufflet ter in aquam versus tres partes secundum banc figuram ✠: deinde imponit incensum in thuribulo, et fontem incensat. Postea infundens de oleo catechumenorum in aquam in modum crucis, clara voce dicat:

Sanctificetur, et fecundetur fons iste oleo salutis renascentibus ex eo in vitam æternam, in nomine ✠ Patris, et ✠ Filii, et Spiritus ✠ sancti.
Resp. Amen.

Deinde infundat de chrismate, modo quo supra, dicens:

Infusio chrismatis Domini Jesu Christi, et Spiritus sancti Paracliti, fiat in nomine sanctæ Trinitatis. *Resp. Amen.*

Postea accipit ambas ampullas dicti olei sancti et chrismatis, et de utroque simul in modum crucis infundendo, dicat:

Commixtio chrismatis sanctificationis, et olei unctionis, et aquæ baptismatis pariter fiat in nomine ✠ Patris, et ✠ Filii, et Spiritus ✠ sancti.
Resp. Amen.

Tunc deposita ampulla, dextera manu oleum sanctum et chrisma infusum miscet cum aqua, et spargit per totum fontem. Deinde medulla panis manum tergit, manus abluit, et ablutionem effundit in sacrarium.

De Sacramento Pœnitentiæ.

UT sanctum pœnitentiæ sacramentum, ad eos qui post baptismum lapsi sunt, in gratiam Dei restituendos, a Christo Domino institutum, ritè administretur: In primis meminerit confessorius se iudicis pariter et medici personam sustinere—atque adeo, ut rectè judicare queat, discernens inter lepram et lepram, et tanquam peritus medicus animarum morbos prudenter curare, et apta cuique remedia applicare sciat, quantam potest maximam ad id scientiam atque prudentiam, tum assiduis ad Deum precibus, tum ex probatis auctoribus, præsertim è catechismo Romano, studeat sibi comparare.

Ad audiendam confessionem vocatus promptum facilemque se præbeat: ac priusquam ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium rectè sanctèque obeundum, divinum auxilium piis precibus implorabit.

Si pœnitens ignotus sit, de illius statu inquiret; et quampridem sit confessus; et an impositam pœnitentiam adimpleverit. Item num ritè atque integrè aliàs confessus fuerit; num in doctrinâ christianâ bene sit institutus; num conscientiam suam, ut debet, prius diligenter discussit? Sed hæc et similia, in fine potius confessionis, quàm in initio, plerumque interrogare expediet.

Si deprehenderit pœnitentem ignorare christianæ fidei rudimenta; si tempus suppetat, eum breviter
D
instruat

instruat de articulis fidei, et aliis ad salutem cognitu necessariis, et ignorantiam ejus corripiat, illumque admoneat ut ea postmodum diligentius adiscat.

Audiat patienter confitentem, et adjuvet quotiescumque opus fuerit; nec unquam reprehendat, nisi finitâ confessione; nec facile interpellat, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere: sed fiduciam ei præbeat et humaniter suggerat, ut omnia peccata sua ritè et integrè confiteatur, remotâ stultâ illâ quorundam verecundiâ, quâ præpediti, suadente diabolo, peccata sua confiteri non audent.

Si pœnitens numerum et species et circumstantias peccatorum explicatu necessarias non exprefferit, eum sacerdos prudenter interroget. Et si attentis personæ circumstantiis, rationabiliter metuat aut dubitet, ne forte non sit integra ejus confessio, de illis prudenter examinet, quæ à pœnitente suspicatur reticeri; præsertim de peccatis sui status; maximè si de iis nullatenus se accusat.

Sed caveat ne curiosus aut inutilibus interrogationibus quemquam detineat, præsertim juniores utriusque sexus, aut de iis quæ ignorant imprudenter interroget, ne scandalum patiantur, indeque peccare discant.

Cæterùm de peccatis contra sextum præceptum, non rarò necesse erit pœnitentes, præsertim mulieris sexus, examinare, numquam aliter præ pudore, hujuscemodi peccata confessuras. In hoc autem examine confessarius castè et cautè admodum procedat; sensim à cogitationibus simplicibus ad morosas, à morosis ad desideria, à desideriis ad actus minus criminosos ascendendo; et si illos fateantur, ad magis criminosos.

Demum

Demum auditâ confessione, pro peccatorum gravitate et qualitate, ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones prout opus esse viderit, paternâ charitate adhibebit, et ad dolorem ac contritionem efficacibus verbis adducere conabitur, atque ad vitam emendandam, ac melius instituendam inducet, remediaque peccatorum tradet.

Postremò salutarem et convenientem satisfactiōnem, quantum spiritus et prudentia suggesserit, injungat, habita ratione status, conditionis, sexus, ætatis, et etiam dispositionis pœnitentium. Videatque ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne si forte peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id verò ante oculos habeat, ut satisfactiō non sit tantum ad novæ vitæ custodiam, et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem.

Curet autem quantum fieri potest ut contrarias peccatis pœnitentias injungat: veluti avaris elemosynas, libidinosi jejunia, et alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, æsidiosis devotionis studia. Ea denique singulis præscribat, quibus eos sperat a peccatis suis efficaciter retrahendos: præsertim verò orationis, præcipuè mentalis, et lectiōis sacræ, quotidianum exercitium, et sacramentorum dignam frequentationem. Cæterum pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam nunquam imponat.

Videat autem diligenter sacerdos, quando et quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio; ut rite dispositis hoc beneficium impendat, dubiè dispositis regulariter differat, deneget indispositis: quales censendi sunt qui nulla dant signa doloris, qui odia et inimicitias deponere, aut aliena,

si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deferere, aut alio modo peccata derelinquere, et vitam in melius emendare nolunt; aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publicè satisficiant, et scandalum tollant.

Inter dubiè dispositos etiam consuetudinarii communiter numerandi sunt; quibus proinde extra casum necessitatis, absque notabili emendatione, absolutio communiter impendenda non est: præsertim si fidem antea datam non semel fefellerint.

Si verò quis confiteatur in periculo mortis constitutus, absolvendus est ab omnibus peccatis et censuris, quantumcumque reservatis (nisi sit manifestè indispositus) sed prius, si potest, cui debet, satisficiat; ac si periculum evaserit, superiori a quo alias esset absolvendus, cum primùm poterit se sistat, quidquid debet præstiturus.

Quod si vox et loquela ægrum deficiat, conetur sacerdos nutibus et signis peccata pœnitentis cognoscere; quibus utcumque vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium, sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus est.

Meminerit porro sacerdos ægris non esse injungendam gravem aut laboriosam pœnitentiam, sed indicendam tantum illam, quam, si convalescerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliquâ oratione, aut levi satisfactione imposita, et acceptata, absolvantur, prout opus fuerit.

*Denique præter bonitatem, scientiam atque prudentiam in confessario requisitam, necessarium quoque est ut sigillum secretæ confessionis sub exacto perpetuoque silentio inviolatum conservet: atque adeo nihil unquam dicat vel faciat, quod vel directè
vel*

vel indirectè tendat ad revelationem alicujus peccati, vel defectus ex sola confessione cogniti. Sed neque scientia ex confessione acquisita unquam uti præsumat, cum gravamine pœnitentis vel ejus periculo: neque de peccatis in confessione auditis, ne generaliter quidem loquatur, nisi postulet necessitas; et tunc discretò, et cum magnâ prudentiâ, ut nulla de personis, vel levis oriri possit suspicio; nec unquam coram laicis, ne forte scandalum patiantur.

Absolutionis forma.

ANtequam pœnitens peccata sua confiteatur, petat à sacerdote benedictionem; quam his vel similibus verbis impertiri poterit: Dominus sit in corde tuo, et in labiis tuis, ut verè et humiliter confitearis peccata tua, in nomine Patris , et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Tum pœnitens confessionem generalem Latina vel vulgari lingua dicat: scilicet, Confiteor, &c. vel saltem utatur his verbis: Confiteor Deo omnipotenti, et tibi pater. Et exinde peccata sua confiteatur. Peractâ autem confessione, si pœnitens absolvendus sit, injunctâ ei prius, et ab eo acceptatâ salutarî pœnitentia, primò dicit sacerdos:

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dexterâ versus pœnitentem elevatâ, dicit:

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem
pec-

peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat ; et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis (suspensionis) et interdicti, in quantum possum, et tu indiges. Deinde ego te absolvo a peccatis tuis, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Si pœnitens sit laicus, omittitur verbum, suspensionis.

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatæ Mariæ virginis, et omnium sanctorum, quidquid boni feceris, et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, et præmium vitæ æternæ. Amen.

In confessionibus autem frequentioribus et brevioribus, cæteris omissis, satis erit dicere : Dominus noster Jesus Christus, &c. ut supra usque ad illud Passio Domini, &c. Urgente verò gravi necessitate, in periculo mortis, breviter dicere poterit :

Ego te absolvo ab omnibus censuris et peccatis, in nomine Patris, &c.

Forma absolvendi ab excommunicatione in foro externo.

IN primis sacerdos, cui potestas absolvendi ab excommunicationis sententia a superiore concessa est, super pœnitentem coram se genuflexum, recitat totum psalmum L. Misere mei Deus, &c. (prout infra

infra habetur in sepultura mortuorum) cum Glória Patri, &c. Deinde surgit et aperto capite dicit : Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum (vel ancillam tuam).

R. Deus meus sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo (vel in ea).

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostrum, ut hunc famulum tuum, quem excommunicationis sententia constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Mox sedet et cooperto capite dicit :

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, et ego auctoritate ipsius, et sanctissimi Domini nostri Papæ (vel reverendissimi Episcopi N. vel talis Superioris) mihi commissâ, absolvo te a vinculo excommunicationis in quam incurristi, propter (tale factum, vel causam) et restituo te communioni, et unitati fidelium, et sanctis sacramentis ecclesiæ, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

In foro autem interiori confessorius habens facultatem absolvendi excommunicatum, absolvat juxta formam

formam communem, supra præscriptam in absolutione sacramentali.

Si sacerdoti sit commissæ facultas absolvendi aliquem a suspensione vel interdicto, uti poterit hæc formulâ. Auctoritate mihi ab N. traditâ, ego absolvo te a vinculo suspensionis (vel interdicti) quam (vel quod) propter tale factum (vel causam) incurristi, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Si verò confessorio, sive in foro conscientiæ, sive extra, data est potestas dispensandi super irregularitate, tunc postquam absolverit a peccatis, addat consequenter :

Et eadem auctoritate dispenso tecum super irregularitate, in quam ob talem causam incurristi, et habilem reddo, et restituo te executioni ordinum et officiorum tuorum, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Si nullum habet ordinem, dicatur : Habilem te reddo ad omnes ordines suscipiendos ; vel etiam ad alia, juxta tenorem mandati.

De Communione Infirmorum.

*C*urare debet parochus ut perpetuò aliquot particulæ consecratæ, pro infirmorum usu, conserventur, in pixide ex solidâ decentique materia, eâque mundâ, et suo operculo bene clausâ, et albo velo coopertâ ; et in tabernaculo, quantum res feret ornato, et clave observato ; lampadibus etiam pluribus,
vel

vel unâ saltem, die noctuque coram tabernaculo col-
lucente, nisi metus profanationis ab infidelibus hoc
prohibeat.

Porro viaticum sacratissimi Corporis Domini
nostri Jesu Christi graviter ægrotantibus summo
studio et diligentia procurandum est; nimirum
quando adeo periculose infirmantur, ut probabile
sit, quod sacram communionem amplius sumere non
poterunt. Cavendum autem est, ne ad indignos
cum aliorum scandalo deferatur, quales sunt publici
usurarii, concubinari, vel aliter notorie criminosi,
nisi sese prius sacra confessione purgaverint, et pub-
licæ offensioni, prout de jure, satisfecerint.

Cæterum etiam aliis infirmis, qui non adeo gra-
viter ægrotant, ut mortis periculum imminere vi-
deatur, sacra communio, si petant, administranda
est: sed ante omnem cibum et potum, non aliter ac
cæteris fidelibus.

Ordo Communicandi Infirmum.

Sacerdos locum, ubi jacet infirmus, ingrediens
cum SS. sacramento dicat: Pax huic domui.
Resp. Et omnibus habitantibus in ea. Tum de-
positum sacramentum super mensa, supposito corpo-
rali, et adstantibus cereis accensis, genuflexus ado-
rat, cæteris omnibus etiam in genua procumbenti-
bus: et mox accepta aqua benedicta, aspergit infir-
mum, et cubiculum, dicens: *Antiph.* Asperges me
Domine hyssopo, et mundabor: lavabis me, et
super nivem dealbabor. *Et primum versum psalmi*

E

L.

L. Miserere mei Deus, *cum Gloria Patri, &c.*
Sicut erat, &c. *Deinde repetitur antiphona,*
Asperges me, &c. Postea :

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi nos Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

His dictis accedat ad infirmum, ut cognoscat num sit bene dispositus ad suscipiendum sacrum viaticum; et utrum velit aliqua peccata confiteri; et illum audiat atque absolvat: quamvis prius deberet esse ritè confessus; nisi necessitas aliter urgeat. Postea facta de more confessione generali, sive ab infirmo, sive ab alio ejus nomine, sacerdos dicit Misereatur, &c. Indulgentiam, &c.

Deinde facta genuflexione, accipit sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Et more solito ter dicat: Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea. Et infirmus simul cum sacerdote, dicat eadem verba, submissa voce, saltem semel. Tum sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicat: Accipe frater (vel soror) viaticum Corporis Domini nostri Jesu Christi,

Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, et perducatur in vitam æternam. Amen.

Si vero communio non detur per modum viatici, dicat more ordinario, Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat, &c.

Postea sacerdos abluat digitos, nihil dicens; et infirmo detur ablutio. Deinde dicat:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, te fideliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (vel sorori nostræ) sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi, Filii tui, tam corpori quam animæ prosit ad remedium sempiternum: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

His expletis, si altera particula sacramenti superfuerit, genuflectit, surgit et accipiens vas cum sacramento, facit cum eo signum crucis super infirmum nihil dicens. Deinde revertendo ad ecclesiam recitat psalmum Laudate Dominum de cœlis, &c. Si nulla particula sacramenti superfuerit, sacerdos infirmum manu benedicit, ut in aliis communione.

De Sacramento Extremæ Unctionis.

Extremæ Unctionis sacramentum, a Christo Domino institutum, tamquam cœlestis medicina, non animæ solum, sed etiam corpori salutaris, omni

studio ac diligentia periculose ægrotantibus adhibendum est; et eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens et ratio viget: ut ad uberiores sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro oleo liniuntur.

Habeat igitur parochus loco nitido, in vase argenteo vel stanneo diligenter custoditum sacrum oleum infirmorum, quod singulis annis feria 5. in Cœna Domini ab episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Quod vel per se solum, vel in bombacio, seu re simili, servari potest: sed ad infirmos, ob effusionis periculum, multo commodius in bombacio defertur.

Debet autem hoc sacramentum infirmis præberi, qui cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur; et iis qui præ senio deficiunt, et in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate: non autem prælium inituris, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Infirmis autem, qui dum sanâ mente et integris sensibus erant, illud petierunt, seu verissimiliter petiissent, seu dederint signa contritionis, etiamsi deinde loquelam amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, nihilominus præbeatur: nisi amens vel phreneticus, verissimiliter posset quidquam facere contra reverentiam sacramenti.

Siquis autem laborat, in extremis, et periculum immineat ne decedat antequam finiuntur unctiones, cito ungatur, incipiendo ab eo loco, Per istam sanctam unctionem, &c. ut infra. Deinde si adhuc supervivat,

pervivat, dicantur orationes prætermiffæ. Si vero dum inungitur, moriatur, sacerdos ultra non procedat: quod si dubitet an vivit adhuc, unctionem prosequatur, pronuntiando formam sub conditione, Si vivis, per istam sanctam unctionem, &c.

In eadem infirmitate sacramentum hoc iterari non debet, nisi diuturna sit, ut cum infirmus convalescerit, iterum in periculum mortis incidit.

Quinque verò corporis partes præcipuè ungi debent, quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit: nempe oculi, aures, nares, os et manus: attamen pedes etiam et renes unguuntur: sed renum unctio semper omittitur in fœminis; et etiam in viris, quando infirmus commodè moveri non potest: manus verò quæ reliquis infirmis interius ungi debent, sacerdotibus exterius unguuntur.

Siquis autem sit aliquo membro mutilatus, pars illi loco proxima inungatur, eadem verborum forma.

Ordo administrandi Sacramentum Extremæ Unctionis.

CUM perventum fuerit ad locum ubi jacet infirmus, sacerdos cum oleo sacro intrans cubiculum dicit: Pax huic domui. Resp. Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde deposito oleo super mensam, superpellicea stolâque violaceâ indutus, ægroto crucem piè osculandam porrigit: mox in modum crucis eum aquâ benedictâ, et cubiculum et circumstantes aspergit, dicens antiphonam Asperges, &c.

Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum
et

et absolvat. Deinde piis verbis illum consoletur, et de hujus sacramenti vi et efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat, et quantum opus sit, ejus animum confirmet et in spem erigat vitæ æternæ.

Postea dicat versiculum:

Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Introeat, Domine Jesu Christe, domum hanc sub nostræ humilitatis ingressu, æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna: effugiat ex hoc loco accessus dæmonum, adsint Angeli pacis, domumque hanc deferat omnis maligna discordia. Magnifica Domine super nos nomen sanctum tuum, et benedic ✠ nostræ conversationi: sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui sanctus et pius es, et permanes cum Patre et Spiritu sancto in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus et deprecemur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo benedicat ✠ hoc tabernaculum, et omnes habitantes in eo, et det eis Angelum bonum custodem, et faciat eos sibi servire, ad considerandum mirabilia de lege sua: avertat ab eis omnes contrarias potestates: eripiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

Exaudi nos Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum

lum tuum de coelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quæ orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum, poterunt omitti.

Tum de more facta confessione generali, Latino, vel vulgari sermone, sacerdos dicat, Misereatur tui, &c. Indulgentiam, &c. Deinde antequam incipiat ungere infirmum, moneat adstantes, ut pro eo orent; et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et adstantium numero et qualitate, recitent pro eo psalmos pœnitentiales, cum litanis, vel alias preces, dum ipse unctionis sacramentum administrat. Mox dicat:

In nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ sancti, extinguatur in te omnis virtus diaboli, per impositionem manuum nostrarum, et per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque omnium simul sanctorum. Amen.

Deinde intincto pollice in oleo sancto, in modum crucis, ungit infirmum in partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum.

Ad oculos.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum deliquisti. Amen.

Et post quamlibet unctionem, tergat loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eaque postea comburatur.

Ad

Ad aures.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per auditum deliquisti. Amen.

Ad nares.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per odoratum deliquisti. Amen.

Ad os, compressis labiis.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per gustum et locutionem deliquisti. Amen.

Ad manus.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per tactum deliquisti. Amen.

Ad pedes.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per gressum deliquisti. Amen.

Ad renes, in masculis duntaxat.

Per istam sanctam unctionem ✠ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per lumborum delectationem deliquisti. Amen.

Quibus peractis sacerdos dicit :

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.
Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem.
R. Sed libera nos a malo.

*V. Salvum fac servum tuum.**R. Deus meus sperantem in te.**V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.**R. Et*

R. Et de Sion tuere eum.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, qui per Apostolum tuum Jacobum loquutus es, Infirmatur quis in vobis, inducat presbyteros ecclesiæ, et orent super eum ungentes eum oleo in nomine Domini, et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus, et si in peccatis sit remittentur ei: cura quæsumus, Redemptor noster, gratia sancti Spiritus languores istius infirmi, ejusque sana vulnera, et dimitte peccata, plenamque interiùs et exteriùs sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus, ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

Respice, quæsumus Domine, famulum tuum N. in infirmitate sui corporis fatiscentem, et animam refove quam creasti; ut castigationibus emendatus, se tua sentiat medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis: ad invocationem tui nominis benignus as-

F

siste,

siste, ut famulum tuum ab ægritudine liberatum, et sanitate donatum, dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque ecclesiæ tuæ sanctæ cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Ad extremum pro personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, et ad fugandas dæmonum tentationes roboretur.

De Visitatione et Curâ Infirmorum.

Parochus in primis meminisse debet non postremas esse muneris sui partes ægrotantium curam habere. Quare cum primùm noverit, quempiam ex fidelibus curæ suæ commissis ægrotare, non expectabit ut ad eum vocetur, sed ultrò ad illum accedet; idque non semel tantum, sed sæpiùs, quatenus opus fuerit: horteturque parochiales suos ut ipsum admoneant cum aliquem in parochia sua ægrotare contigerit, præcipuè si morbus gravior fuerit.

Ægrotos visitans ea, qua sacerdotes Domini decet, honestate et gravitate se in omnibus gerat, ut non ægris solùm, sed et domesticis verbo et exemplo prosit ad salutem. Eorum verò præcipuam curam gerat, qui humanis auxiliis destituti, benigni ac providi pastoris charitatem et operam requirunt: quorum necessitatibus, meliori quo potest modo, succurrere studebit.

In primis autem spirituales ægrotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in

viâ salutis eos dirigat, atque a diabolicis insidiis salutarium adjumentorum præsidio defendat ac tueatur.

Hortetur autem infirmum ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum pœniteat, divinam misericordiam imploret, et infirmitatis suæ pœnas, tamquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, et ad salutem suam pervenisse credat, ut vitam moresque suos melius instituat. Deinde quâ par est prudentia ac charitate, hominem ad sacram confessionem inducat, et confitentem audiat, etiamsi velit totius vitæ peccata confiteri.

Quod si periculum imminere videatur monebit ægrotum, ne dæmonum astutiâ neque medicorum pollicitationibus, neque propinquorum aut amicorum blanditiis se ullo modo decipi sinat, quo minus ea omnia quæ ad animæ salutem pertinent, opportunè procuret, et quâ par est devotione sancta sacramenta, dum sana mens est, et integri sensus, religiose suscipiat, citra fallacem illam et perniciosam procrastinationem, quæ plurimos, fallente diabolo, ad æterna supplicia perducit.

Suadeat etiam ægroto, ut dum integrâ mente est, rem suam omnem rectè constituat, et testamentum faciat; siquid habet alienum restituat, et ad remedium animæ suæ, pro facultatibus, quod ei in Domino placuerit, in pios usus disponat: sed hæc suggerendo omnis avaritiæ nota caveatur.

Proponat etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret; breves aliquas orationes, et pias mentis ad Deum excitationes, præsertim actus fidei, spei, charitatis et contritionis; patientiæ etiam et resignationis; item Dominicæ passionis memoriam et meditationem. Hæc tamen opportunè et discretè

suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen asferatur.

» *Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus primum dicat: Pax huic domui. R. Et omnibus habitantibus in ea. Mox infirmum, et lectum ejus, et cubiculum aspergat aqua benedicta, dicens, Asperges me, Domine, &c. Deinde erga infirmum officium suum præstet, ut supra dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit supra infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus pœnitentialibus, vel Psalmum 90. Qui habitat in adjutorio, &c. cum Gloria Patri, &c. in fine. Postea dicat:*

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster, &c. V. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Dominus opem ferat illi.

R. Super lectum doloris ejus.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus cui proprium est misereri semper, et parcere: suscipe deprecationem nostram; ut nos, et hunc famulum tuum, quos delictorum catena constringit,

stringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmum famulum tuum ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus, ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum, quæsumus Domine Deus, perpetuâ mentis et corporis sanitate gaudere; et gloriosa beatæ Mariæ semper virginis intercessione, a præsentis liberari tristitiâ, et æternâ perfrui lætitiâ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Poterunt etiam litanie, vel aliæ probatæ preces, pro arbitrio sacerdotis et infirmi devotione, in ejus visitatione super ipsum recitari: detur autem ei benedictio in fine sub hæc formâ.

Benedictio Dei omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti, descendat super te, et maneat semper. R. Amen.

Modus juvandi Morientes.

In gravescente morbo sacerdos infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet; monebitque instante periculo se confestim vocari, ut præsto sit morienti. Sumpto autem sanctissimo Viatico, et extrema Unctione; si videat infirmum ad exitum suum properare, statim commendationem animæ, (ex breviario vel diurnali) quantâ poterit devotione, super eum recitet; admoneatque

admoneatque domesticos et circumstantes, ut simul orent pro moriente.

Excitet etiam infirmum, dum mente viget, ut eliciat actus f dei, spei, charitatis, et aliarum virtutum, nempe,

‘ Ut firmiter credat omnes articulos fidei, et quidquid sancta Romana Catholica et Apostolica Ecclesia credit et docet.

‘ Ut speret Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium, et merito ejus sanctissimæ passionis, et per intercessionem beatæ Mariæ et omnium sanctorum se vitam æternam consecuturum.

‘ Ut toto corde diligat, et maximè diligere cupiat Dominum Deum, ea dilectione, qua illum diligunt beati, sanctique omnes.

‘ Ut ob amorem Dei doleat ex corde de omni offensa, qualitercumque contra Dominum Deum, et proximum commissa.

‘ Ut ex corde ob amorem Dei parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici.

‘ Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis aut factis offendit.

‘ Ut quem patitur dolorem, et morbi molestiam, propter Deum in pœnitentiam peccatorum suorum, patienter toleret.

‘ Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cætero pro viribus suis a peccatis caverè, et ejus mandata servare.

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest, salutem ex corde, ita per intervalla precetur.

Miserere mei Deus, secundùm magnam misericordiam tuam.

In te Domine speravi, non confundar in æternum.

In manus tuas Domine commendo spiritum meum: redemisti me Domine Deus veritatis.

Deus in adiutorium meum intende: Domine ad adjuvandum me festina.

Esto mihi Domine in Deum protectorem.

Deus propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine Jesu Christe, per virtutem sanctissimæ passionis tuæ recipe me in numerum electorum tuorum.

Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum.

Maria mater gratiæ, mater misericordiæ, tu nos ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Sancte Angele Dei, mihi custos assiste.

Omnes sancti Angeli, et omnes Sancti intercedite pro me, et mihi succurrite.

Hæc et his similia poterit prudens sacerdos, vulgari vel Latino sermone pro personæ captu, morienti suggerere.

Egressâ autem animâ de corpore, statim dicatur hoc Resp. Subvenite Sancti Dei, occurrите Angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus qui vocavit te, et in sinum Abrahæ Angeli deducant te.

R. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Requiem æternam dona ei Domine: Et lux perpetua luceat ei. Offerentes eam in conspectu Altissimi. Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Requiem

V. Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Tibi Domine commendamus animam famuli tui N. ut defunctus sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge. Per Dominum nostrum, &c.

Modus a Benedicto XIV. approbatus, ad impertiendam Benedictionem Apostolicam, cum Indulgentiâ plenaria, in articulo mortis constitutis; ab iis servandus qui facultatem habent a Sede Apostolica delegatam.

HAbens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum ubi jacet infirmus, dicat: Pax huic domui, &c. ac deinde ægrotum, cubiculum et circumstantes, aspergat aqua benedicta, dicendo antiphonam, Asperges, &c.

Quod si ægrotus voluerit confiteri audiat illum,
et

et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia, ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteaactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens fore, ut ex divinæ munificentiae largitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam. Postea dicat :

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

Antiphona.

Ne reminiscaris Domine delicta famuli tui (vel ancillæ tuæ) neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.
Pater noster, &c.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum (vel ancillam tuam, et sic deinceps.)

R. Deus meus sperantem in te.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem, secundum mul-

G

titudinem

titudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N. quem tibi vera fides, et spes christiana commendant. Visita eum in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem, et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniat, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum.

Tum dicto ab uno ex clericis adstantibus Confiteor, &c. sacerdos dicat Misereatur, &c. deinde :

Dominus noster Jesus Christus Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in baptismo recepisti ; Et ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo, in nomine Patris, &c.

Per sacrosanctæ humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis, et futuræ vitæ poenas, paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater, Filius, et Spiritus sanctus. Amen.

Si verò infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendæ neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim sacerdos benedictionem ei impertiatur.

De Exequiis Defunctorum.

ANtequam cadaver effertur ad sepulturam, sacerdos illud aspergit aqua benedicta: mox dicit antiphonam Si iniquitates, &c. et Psalmum 129. De profundis, &c. et in fine, Requiem æternam dona ei Domine: Et lux perpetua luceat ei.

Antiphona. Si iniquitates observaveris Domine, Domine quis sustinebit?

Dum cadaver effertur, inchoat antiphonam Exultabunt Domino, et deinde clara voce recitat Psalmum 50.

Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea; et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco; et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci; ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum; et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti; incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiā; et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: et Spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætitiā salutaris tuæ: et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ; et exaltabit lingua mea justitiā tuam.

Domine labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum Deus non despicies.

Benignè fac Domine in bona voluntate tuā Sion; ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Requiem æternam, &c.

Antiphona. Exultabunt Domino ossa humiliata.

Post ingressum ecclesiæ, dicitur vel cantatur, Subvenite Sancti Dei, &c. ut supra in egressu animæ ex corpore, p. 47. Deinde dicatur, si nihil impediāt, Matutinum defunctorum, cum tribus Nocturnis, et Laudibus: et ad finem officii, repetitā antiphona, Ego sum resurrectio, &c. post canticum Bene-

Benedictus, *dicitur*, Pater noster *secreto*. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve quæsumus Domine animam famuli tui ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter sanctos et electos tuos resuscitatus respiret. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde, finitâ, si dicenda sit, missâ, sacerdos sistit se contra crucem, ad pedes defuncti, et absolute dicit sequentem orationem.

Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo eum, quæsumus, tua judicialis sententia premat, quem tibi verâ supplicatio fidei Christianæ commendat: sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere iudicium ultionis, qui dum viveret, insignitus est signaculo sanctæ Trinitatis: qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde cantore incipiente, clerus circumstans cantat sequens responsum.

Libera

Libera me Domine de morte æterna, in die illa tremenda: Quando cœli movendi sunt et terra: Dum veneris judicare sæculum per ignem.

Vers. Tremens factus sum ego, et timeo, dum discussio venerit, atque ventura ira. Quando cœli movendi sunt et terra.

Vers. Dies illa, dies iræ, calamitatis et miseriæ, dies magna et amara valde: Dum veneris. Requiem æternam dona ei Domine, et lux perpetua luceat ei.

Vers. Libera me.

Dum cantatur prædictum responsum sacerdos ponit incensum in thuribulo, et finito responso, cantor cum primo choro dicit, Kyrie eleison. Et secundus chorus respondat, Christe eleison. Deinde omnes simul dicunt, Kyrie eleison.

Mox sacerdos dicat alta voce Pater noster, &c. secreto dicitur ab omnibus; et ipse interim accipit a ministro aspersorium aquæ benedictæ, et facta profunda inclinatione cruci, quæ est ex adverso, circumiens feretrum aspergit corpus defuncti: deinde reversus ad locum suum, accipit a ministro thuribulum, et eodem modo circuit feretrum, et corpus incensat, ut asperferat: tum reddito thuribulo ministro, stans in loco suo dicit:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus cui proprium est misereri semper, et parcere, te supplices exoramus pro anima famuli tui N. quam hodie de hoc sæculo migrare iussisti: ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem, sed jubeas eam a sanctis Angelis suscipi, et ad patriam paradisi perducì: ut quia in te speravit et credidit, non pœnas inferni sustineat, sed gaudia sempiterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Si defunctus fuerit sacerdos, in oratione dicatur: pro anima famuli tui N. sacerdotis quam hodie, &c.

Finita oratione, si tunc portandum sit corpus ad sepulchrum, clerici cantant:

In paradysum deducant te Angeli, in tuo adventu suscipiant te Martyres, et perducant te in civitatem sanctam Hierusalem. Chorus Angelorum te suscipiat, et cum Lazaro quondam paupere æternam habeas requiem.

Benedictio Sepulchri, si antea non fuerit benedictum.

Oremus.

DEUS, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, hunc tumulum benedicere ✠ dignare, eique Angelum tuum sanctum deputa custodem, et quorum corpora hic sepeliuntur, animas eorum.

eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum ut
in te semper cum sanctis tuis sine fine lætentur.
Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

*Dicta oratione sacerdos aqua benedicta aspergat,
et deinde incenset corpus defuncti et tumulum.
Postea intonet antiphonam; Ego sum resurrectio,
et dicitur canticum Benedictus: et in fine repetitur
antiphona, Ego sum resurrectio et vita, qui credit
in me, etiam si mortuus fuerit, vivet, et omnis
qui vivit, et credit in me, non morietur in æter-
num.*

*Postea sacerdos dicit, Kyrie eleison. Christe
eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c. Interim
corpus aspergit stans in loco suo.*

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Fac quæsumus, Domine, hanc cum servo tuo
defuncto (*vel* famula tua defuncta) misericordiam,
ut factorum suorum in pœnis non recipiat vicem,
qui (*vel* quæ) tuam in votis tenuit voluntatem;
ut sicut hic eum (*vel* eam) vera fides junxit fide-
lium turmis, ita illic eum (*vel* eam) tua miseratio
societ angelicis choris. Per Christum Dominum
nostrum. R. Amen.

V. Re-

V. Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Anima ejus, et animæ omnium fidelium defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

Deinde a sepultura defunctorum revertentes dicant antiphonam, Si iniquitates, &c. cum Psalmo De profundis, &c. et in fine, Requiem æternam, &c. et repetant antiphonam Si iniquitates observaveris Domine, Domine quis sustinebit?

Ordo Sepulturæ Parvulorum.

Sacerdos superpelliceo, et stola alba indutus, primum aspergit corpus aqua benedicta: deinde dicit.

Antiph. Sit nomen Domini benedictum, cum *Psalmo 112.* Laudate pueri Dominum, &c. (*ut in Vesperis Dominicæ*) Gloria Patri et Filio, &c. *Antiph.* Sit nomen Domini benedictum: ex hoc nunc et usque in sæculum.

Postea dicitur, Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster secreto. Interim corpus aspergit.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Me autem propter innocentiam suscepisti.

R. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

H

V. Dominus

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens et mitissime Deus, qui omnibus parvulis renatis fonte baptismatis, dum migrant a sæculo, sine ullis eorum meritis vitam illico largiris æternam, sicut animæ hujus parvuli hodie credimus, te fecisse: fac nos, quæsumus Domine, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium Sanctorum tuorum hic purificatis tibi mentibus famulari, et in paradiso cum beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde dicitur antiphona Juvenes et Virgines, cum *Psalmo* 148. Laudate Dominum de cœlis: laudate eum in excelsis, &c. (*ex Laudibus Dominicæ*) Gloria Patri, &c. et repetitur antiphona Juvenes et Virgines, Senes cum Junioribus, laudent nomen Domini. Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Sinite parvulos venire ad me.

R. Talium est enim regnum cœlorum.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternæ Deus, sanctæ puritatis amator, qui animam hujus parvuli ad cœlorum regnum hodie misericorditer vocare dignatus es; digneris etiam Domine ita nobiscum misericorditer agere, ut meritis tuæ sanctissimæ Passionis, et intercessione beatæ Mariæ semper Virginis, et
omnium

omnium Sanctorum tuorum, in eodem regno nos cum omnibus Sanctis et Electis tuis semper facias congaudere. Qui vivis et regnas, cum Deo Patre, in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R: Amen.

Deinde sacerdos corpus et tumulum aspergat aqua benedicta, et incenset : postea sepeliatur.

Denique cum a sepultura revertitur ad ecclesiam, dicat canticum trium puerorum, Benedicite omnia opera, &c. cum Gloria Patri, &c. in fine, et antiphona, Benedicite Dominum omnes Electi ejus, agite dies lætitiæ, et confitemini illi.

De Sacramento Matrimonii.

Parochus admonitus de aliquo matrimonio in sua parochia contrahendo, diligenter inquirat, quales sint qui matrimonium contrahere volunt : an inter eos sit aliquod canonicum impedimentum cognationis vel affinitatis, vel alterius generis ; utrum sponte, liberè, et secundum honestatem sacramenti contrahere velint ; utrum sint in ætate legitima ; et uterque sciat rudimenta fidei, cum ea deinde filios suos docere teneantur.

Vagos autem, et peregrinos, vel aliter ignotos non facile ad matrimonium admittat : neque item eos qui antea conjugati fuerunt ; ut sunt uxores militum, vel captivorum vel aliorum, qui peregrè profecti, illic obisse prætenduntur, nisi diligenter de iis omnibus facta inquisitione, et re ad Episco-

pum delata, ab eoque habita ejusmodi matrimonii celebrandi licentia.

Admoneantur conjuges, ut antequam contrahant matrimonium sua peccata diligenter confiteantur; et ad sanctissimam Eucharistiam, atque ad Matrimonii sacramentum suscipiendum pie accedant; et quomodo in eo rectè et christianè conversari debeant, diligenter instruantur ex divina scriptura, exemplo Tobiae et Saræ, verbisque Angeli Raphaelis eos edoceantis, quam sanctè conjuges debeant convivere.

Moneantur etiam ut ante benedictionem sacerdotalem in templo suscipiendam (quæ in primis nuptiis nunquam deberet omitti) in eadem domo non cohabitent, neque matrimonium consumment, nec etiam simul maneant, nisi aliquibus propinquis vel aliis præsentibus. Sed hæc benedictio in secundis nuptiis regulariter non conceditur.

Postremò meminerint parochi, a Dominica prima Adventus usque ad diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque ad Octavam Paschæ inclusive, solemnitates nuptiarum prohibitas esse: ut nuptias benedicere, sponsam traducere, nuptialia celebrare convivia. . . . Nuptiæ verò qua decet modestia et honestate fiant, sancta enim res est matrimonium sancteque tractandum.

Ritus celebrandi Matrimonii.

Sacerdos matrimonium celebraturus, publicationibus factis tribus diebus Dominicis aut festivis, si nullum obstat legitimum impedimentum, in ecclesia super-

superpelliceo et alba stola indutus, adhibito uno saltem clerico, qui librum et vas aquæ benedictæ deferat, et duobus vel tribus testibus, virum et mulierem, quos parentum vel propinquorum suorum præsentia corroborari decet. De consensu in matrimonium sigillatim interrogat vulgari sermone in hunc modum. Ac primo sponsum.

N. Wilt thou take N. here present, for thy lawful Wife, according to the Rite of our holy Mother the Church?

Respondeat sponsus, I will.

Deinde sacerdos sponsam interroget.

N. Wilt thou take N. here present, for thy lawful Husband, according to the Rite of our holy Mother the Church?

R. I will.

Deinde detur fœmina a patre suo vel ab amicis suis; quæ si puella sit, discoopertam habeat manum, si vidua, tectam: et vir eam recipiat in Dei fide, et sua servandam, et teneat eam per manum dexteram in manu sua dextera; et ad hunc modum, docente sacerdote, det ei fidem per verbum de præsentia, dicens:

I N. take thee N. to my wedded Wife, to have, and to hold, from this Day forward, for better, for worse, for richer, for poorer, in Sick-ness, and in Health, till Death us do part, if holy Church will it permit; and thereto I plight thee my troth.

Mox manum retrahendo, iterumque jungendo, dicat mulier, docente sacerdote:

I N. take thee N. to my wedded Husband, to have, and to hold, from this Day forward, for better, for worse, for richer, for poorer, in Sick-ness,

ness, and in Health, till Death us do part, if holy Church will it permit; and thereto I plight thee my troth.

Data sic utrimque fide, junctisque dexteris, dicat sacerdos : Ego conjungo vos in matrimonium, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti. Amen. Et mox aspergat eos aqua benedicta.

Postea ponat sponsus aurum et argentum (sponsæ in manus mox tradendum) et annulum super librum; quem sacerdos benedicit, dicens :

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic ✠ Domine annulum hunc, quem nos in tuo nomine benedicimus ✠, ut quæ eum gestaverit, fidelitatem integram suo sponso tenens, in pacæ et voluntate tua permaneat, atque in mutua charitate semper vivat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde sacerdos aspergat annulum aqua benedicta, in modum crucis. Et sponsus, accepto annulo de manu sacerdotis, aurum et argentum dat sponsæ, et dicit : With this Ring I thee wed; this Gold and Silver I thee give, with my Body I thee worship, and with all my worldly Goods I thee endow.

Tunc inserit sponsus annulum pollici sponsæ dicens : In the Name of the Father : deinde secundo digito, dicens, and of the Son : deinde tertio digito, dicens, and of the Holy Ghost : postremo,
quarto

*quarto digito, dicens, Amen. Ibiq̃ue dimittat an-
nulum. Ubi nota, quod rituale Romanum præ-
scribat ut imponatur annulus digito annulari, non
dexteræ, sed sinistræ manus.*

His peractis subjungit sacerdos.

*V. Confirma hoc Deus quod operatus es in
nobis.*

R. A templo sancto tuo quod est in Jerusalem.

*Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.
Pater noster, &c. Et ne nos inducas in tenta-
tionem.*

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus sperantes in te.

V. Mitte eis Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

V. Esto eis Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

*Respice quæsumus Domine super hos famulos
tuos, et institutis tuis, quibus propagationem hu-
mani generis ordinasti, benignus assiste, ut qui te
auctore junguntur, te auxiliante serventur. Per
Christum Dominum nostrum. Amen.*

*His expletis, si benedicendæ sint nuptiæ, dicitur
missa: pro sponso et sponsa; ut in Missali Roma-
no, servatis omnibus quæ ibi præscribuntur. Vi-
delicet,*

*Dicto Pater noster, sacerdos stans in cornu Epi-
stolæ,*

stolæ, versus sponsum et sponsam, ante altare genuflexos, dicit super eos sequentes orationes.

Oremus.

Propitiare Domine supplicationibus nostris, et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste, ut quod te auctore jungitur, te auxiliante servetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Oremus.

Deus qui potestate virtutis tuæ de nihilo cuncta fecisti; qui dispositis universitatis exordiis, homine ad imaginem Dei facto, ideo inseparabile mulieris adjutorium condidisti, ut foemineo corpori de virili dares carne principium, docens quod ex uno placuisset institui, numquam licere disjungi: Deus, qui tam excellenti mysterio conjugalem copulam consecrasti, ut Christi et ecclesiæ sacramentum præsignares in foedere nuptiarum: Deus, per quem mulier jungitur viro, et societas principaliter ordinata, ea benedictione donatur, quæ sola nec per originalis peccati poenam, nec per diluvii est ablata sententiam: respice propitius super hanc famulam tuam, quæ maritali jungenda consortio, tua se expetit protectione muniri: sit in ea jugum dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat in Christo, imitatrixque sanctarum permaneat foeminarum: sit amabilis viro ut Rachel: sapiens ut Rebecca: longæva et fidelis ut Sara: nihil in ea ex actibus suis ille auctor prævaricationis usurpet: nexa fidei mandatisque permaneat: uni thoro juncta, contactus illicitos fugiat: muniat infirmitatem suam robore disciplinæ: sit verecundia gravis, pudore venerabilis, doctrinis cœlestibus erudita: sit foemina

tunda in sobole, sit probata, et innocens: et ad beatorum requiem, atque ad cœlestia regna perveniat: ut videant ambo filios filiorum usque in tertiam et quartam generationem, et ad optatam perveniant senectutem. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum.

Post communionem sponsi et sponsæ, in fine Missæ, antequam sacerdos populo benedicat, conversus ad eos dicit:

Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob sit vobiscum, et ipse adimpleat benedictionem suam in vobis: ut videatis filios filiorum vestrorum, usque ad tertiam et quartam generationem: et postea vitam æternam habeatis sine fine, adjuvante Domino nostro Jesu Christo: qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Hic moneat eos sacerdos sermone gravi, ut sibi invicem servent fidem: ut orationis tempore, et præsertim jejuniorum, ac solemnitatum, casti maneant: ut vir uxorem, atque uxor virum diligat: et in timore Dei concorditer perseverent. Postea eos aspergat aqua benedicta.

Nota bene, quod si locorum et temporum circumstantiæ, ut apud nos non rarò contingit, non admittant ut missa celebretur pro benedictione nuptiarum, orationes tamen et benedictiones supra positas, in primis nuptiis, omittendas non esse.

De Benedictione Mulieris post Partum.

SIqua puerpera post partum, juxta piam ac laudabilem consuetudinem, ad ecclesiam venire voluerit, pro incolumitate sua Deo gratias actura, petieritque a sacerdote benedictionem; ipse superpelliceo et alba stola indutus ad fores ecclesie accedat, ubi illam genuflectentem, et candelam accensam in manu tenentem, aqua benedicta aspergat, deinde dicat :

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum et terram.

Antiph. Hæc accipiet benedictionem.

Psalm 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus : orbis terrarum et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum : et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini ? aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus, et mundo corde : qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino : et misericordiam a Deo salutaris suo.

Hæc est generatio quærentium eum : quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, et elevamini portæ æternales : et introibit Rex gloriæ.

Quis

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus fortis et potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, et elevamini portæ æternales: et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Gloria Patri, &c.

Hæc accipiet benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Deinde porrigens ad manum mulieris extremam partem stolæ, eam introducit in ecclesiam dicens: Ingredere in templum Dei, adora Filium beatæ Mariæ Virginis, qui tibi fæcundatem tribuit prolis.

Et ipsa ingressa genuflectit coram altari, et orat, gratias agens Deo pro beneficiis sibi collatis; et sacerdos dicit:

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson.
Pater noster *secreto.*

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvam fac ancillam tuam Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eam.

V. Nihil proficiat inimicus in ea.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternæ Deus, qui per beatæ
I 2 Mariæ

Mariæ Virginis partum fidelium parientium dolores in gaudium vertisti; respice propitius super hanc famulam tuam ad templum tuum pro gratiarum actione lætam accedentem; et præsta, ut post hanc vitam, ejusdem beatæ Mariæ meritis et intercessione, ad æternæ beatitudinis gaudia cum prole sua pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde illam aspergit aqua benedicta in modum crucis, dicens:

Pax et benedictio Dei omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti, descendat super te, et maneat semper. Amen.

Nota bene, benedictionem hanc non nisi legitime conjugatis impertiendam esse.

Benedictio Mulieris prægnantis de cujus periculo dubitatur.

Vers. **A**djutorium nostrum in nomine Domini,
Resp. Qui fecit cælum et terram.

V. Salvam fac ancillam tuam.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in ea.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eam.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Do-

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare Unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate, hæc famula tua ab omnibus semper muniatu adversis. Per Dominum nostrum.

Oremus.

Domine Deus, omnium Creator, fortis et terribilis, justus atque misericors, qui solus bonus et pius es: qui de omni malo liberas Israel: qui fecisti patres electos quoslibet, et sanctificasti eos munere Spiritus tui: qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ corpus et animam, ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu sancto cooperante præparasti: qui Joannem Baptistam Spiritu sancto replevi, et in utero matris exultare fecisti; accipe sacrificium cordis contriti, ac fervens desiderium famulæ tuæ N. humiliter supplicantis, pro conservatione prolis debilis, quam ei dedisti concipere, et custodi parientem tuam, et defende ab omni dolo, et injuria diri hostis, ut obstetricante manu misericordiæ tuæ, foetus ejus ad hanc lucem veniat incolumis, ac sanctæ regenerationi servetur, tibi que in omnibus jugiter deserviat, et vitam consequi mereatur æternam. Per eundem Dominum nostrum, &c. Resp. Amen.

Postea aspergatur aqua benedicta, dicendo Ps. 66.

DEUS misereatur nostri, et benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Ut

Ut cognoscamus in terra viam tuam: in omnibus gentes salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur et exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, et gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus; confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: et metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri, &c.

Vers. Benedicamus Patrem, et Filium, cum sancto Spiritu.

Resp. Laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

V. Angelis suis Deus mandet de te.

R. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Visita, quæsumus Domine, cunctam habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea, et præsentis famula tua longè repelle; et Angeli tui sancti habitent in ea, qui eam et ejus prolem in pace custodiant: et benedictio tua sit super eam semper: salva eos omnipotens Deus, et lucem eis tuam concede perpetuam. Per Dominum nostrum, &c. *R.* Amen.

Benedictio Dei omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus sancti, descendat super te, et super prolem tuam, et maneat semper. *R.* Amen.

Benedictiones

Benedictiones diversæ ex Rituali Romano.

Benedictio Domus.

Sacerdos ingrediens domum dicat : Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea. Deinde loca, vel cubicula aspergendo, dicat : Asperges me Domine hyssopo et mundabor : lavabis me et super nivem dealbabor.

Psalmus 50. Miserere mei Deus, &c. Gloria Patri, &c. Sicut erat in principio, &c. Et repetitur antiphona, Asperges, &c.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi nos Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

Alia Benedictio Domus, vel loci cujuscunque.

*Vers. A*djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Domine

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic ✠ Domine Deus omnipotens domum istam [vel locum istum] ut sit in ea [vel in eo] sanitas, castitas, victoria, virtus, humilitas, bonitas et mansuetudo, plenitudo legis, et gratiarum actio Deo Patri, et Filio, et Spiritui sancto, et hæc benedictio maneat super hunc locum, et super habitantes, nunc et semper. R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

Possent etiam, pro benedictione domorum, assumi orationes quæ habentur supra in initio Ordinis ministrandi sacramentum Extremæ Unctionis: nempe Introeat Domine Jesu Christe, &c. et Oremus et deprecemur Dominum, &c.

Alia Benedictio Domus novæ.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Te Deum Patrem omnipotentem suppliciter exoramus pro hac domo, et habitatoribus ejus, et rebus: ut eam benedicere ✠ et sanctificare ✠ ac bonis omnibus ampliare digneris: tribue eis, Domine, de rore cœli abundantiam, et de pinguedine terræ vitæ substantiam, et desideria votorum ad effectum tuæ miserationis perducas. Ad introitum

introitum ergo nostrum benedicere ✠ et sanctificare ✠ digneris hanc domum, sicut benedicere dignatus es domum Abraham, Isaac, et Jacob : et intra parietes domus istius Angeli tuæ lucis inhabitent, eamque, et ejus habitatores, custodiant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

Benedictio Thalami.

V. A Djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic ✠ Domine thalamum hunc, ut omnes habitantes in eo in tua pace consistant, et in tua voluntate permaneant, et senescant, et multiplicentur in longitudine dierum, et ad regna cœlorum perveniant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postea aspergatur thalamus aqua benedicta.

Benedictio novæ Navis.

V. A Djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Propitiare Domine supplicationibus nostris, et benedic ✠ navem istam, dextera tua sancta, et
K omnes

omnes qui in ea vehentur, sicut dignatus es benedicere arcam Noe ambulantem in diluvio: porrige eis Domine dexteram tuam, sicut porrexisti beato Petro ambulanti supra mare: et mitte sanctum Angelum tuum de cœlis, qui liberet et custodiat eam a periculis universis, cum omnibus qui in ea erunt: et famulos tuos repulsis adversitatibus, portu semper optabili, cursuque tranquillo tuearis, transactisque ac rectè perfectis negotiis omnibus, iterato tempore ad propria cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis et regnas, &c.

Aspergat navem aqua benedicta.

Benedictio communis super fruges in agro.

*V. A*djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oramus pietatem tuam omnipotens Deus, ut has primitias creaturæ tuæ quas aeris et pluviae temperamento nutrire dignatus es, benedictionis tuæ imbre perfundas, et fructus terræ tuæ usque ad maturitatem perducas. Tribuas quoque populo tuo de tuis muneribus tibi semper gratias agere, ut a fertilitate terræ esurientium animas bonis affluentibus repleas, et egenus et pauper laudent nomen gloriæ tuæ. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Aspergat illas aqua benedicta.

Benedictio

Benedictio Candelarum.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, benedic ✠
candelas istas supplicationibus nostris, infunde eis
Domine per virtutem sanctæ crucis ✠ benedictio-
nem cœlestem, qui eas ad repellendas tenebras
humano generi tribuisti: talemque benedictionem
signaculo sanctæ crucis ✠ accipiant, ut quibus-
cumque locis accensæ sive positæ fuerint, disce-
dant principes tenebrarum, et contremiscant, et
fugiant pavidum cum omnibus ministris suis ab habi-
tationibus illis: nec præsumant amplius inquietare
aut molestare servientes tibi omnipotenti Deo. Qui
vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde aspergantur aqua benedicta.

Benedictio Carnium in Paschate.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus qui per famulum tuum Moysen, in libe-
ratione populi tui de Ægypto, agnum occidi jus-
†sti, in similitudinem Domini nostri Jesu Christi,

et utrosque postes domorum de sanguine ejusdem
agni perungi præcepisti : tu benedicere ✠ et sanc-
tificare ✠ digneris hanc creaturam carnis, quam
nos famuli tui ad laudem tuam sumere desidera-
mus, per resurrectionem ejusdem Domini nostri
Jesu Christi. Qui tecum vivit et regnat in sæcu-
la sæculorum. R. Amen.

Et mox aspergat aqua benedicta.

Benedictio Ovorum.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Subveniat quæsumus Domine, tuæ benedictio-
nis ✠ gratia huic ovorum creaturæ, ut cibus sa-
lubris fiat fidelibus tuis, in tuarum gratiarum actio-
ne sumentibus, ob resurrectionem Domini nostri
Jesu Christi, qui tecum vivit et regnat in sæcula
sæculorum. R. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

Benedictio Panis.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus,
bene-

benedicere ✠ digneris hunc panem tua sancta spiritali benedictione: ut sit omnibus fumentibus salus mentis et corporis, atque contra omnes morbos, et universas inimicorum insidias tutamen. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, panem vivum, qui de cœlo descendit, et dat vitam et salutem mundo: et tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum R. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

Benedictio novorum Fructuum.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic ✠ Domine hos novos fructus N. et præsta: ut qui ex eis in tuo sancto nomine vescantur, corporis et animæ salute potiantur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et aspergat eos aqua benedicta.

Benedictio ad quodcumque Comestibile.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic ✠ Domine creaturam istam N. ut sit
remedium

remedium salutare generi humano: et præsta per invocationem sancti nominis tui, ut quicumque ex eis sumplerint, corporis sanitatem, et animæ tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergat illud aqua benedicta.

Benedictio Olei simplicis.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit cælum et terram.

Exorcismus.

Exorcizo te creatura olei per Deum Patrem ✠ omnipotentem, qui fecit cælum et terram, mare, et omnia quæ in eis sunt. Omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli, et omnis incurfus, omne phantasma Satanæ eradicare et effugare ab hac creatura olei, ut fiat omnibus qui eo usuri sunt, salus mentis et corporis, in nomine Dei Patris ✠ omnipotentis, et Jesu ✠ Christi Filii ejus Domini nostri, et Spiritus sancti ✠ Paracliti, et in charitate ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, cui astat exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale cognoscitur, dignare respicere et benedicere ✠ et sanctificare ✠ hanc creaturam olei, quam ex
olivorum

olivæ succo eduxisti, et ex eo infirmos inungi mandasti, quatenus sanitate percepta, tibi Deo vivo et vero gratias agerent: præsta quæsumus, ut hi, qui hoc oleo, quod in tuo nomine benedicimus ✠, usi fuerint, ab omni languore, omnique infirmitate, atque a cunctis insidiis inimici liberentur, et cunctæ adversitates separentur a plasmate tuo, quod pretioso sanguine Filii tui redemisti, ut numquam lædatur a morsu serpentis antiqui. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Aspergat oleum aqua benedicta.

BENEDICTIONES ab EPISCOPIS, vel aliis facultatem habentibus faciendæ.

Benedictio Sacerdotalium indumentorum in genere.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia et Sacerdotalia seu Levitica vestimenta, ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem et decorem nominis tui fieri decrevisti, adesto propitius invocationibus nostris, et hæc indumenta sacerdotalia, desuper

desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostræ humilitatis servitium purificare ✠, benedicere ✠, et consecrare ✠ digneris : ut divinis cultibus et sacris mysteriis apta et benedicta existant : his quoque sacris vestibus Pontifices, et Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsionebus seu tentationibus malignorum spirituum muniti et defensi esse mereantur, tuisque mysteriis aptè et condignè servire et inhærere, atque in his tibi placitè et devotè perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Oremus.

Deus invictæ virtutis triumphator, et omnium rerum creator ac sanctificator : intende propitius preces nostras, et hæc indumenta Leviticæ, Sacerdotalis, et Pontificalis gloriæ, ministris tuis frueda tuo ore proprio benedicere ✠, sanctificare ✠, et consecrare ✠ digneris : omnesque eis utentes, tuis mysteriis aptos, et tibi in eis devotè ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui vestimenta Pontificibus, Sacerdotibus, et Levitis in usum tabernaculi fœderis necessaria Moysen famulum tuum agere jussisti, eumque Spiritu sapientiæ ad id peragendum replevisti : hæc vestimenta in usum et cultum mysterii tui benedicere ✠, sanctificare ✠, et consecrare ✠ digneris : atque ministros altaris tui, qui ea induerint, septiformis Spiritus gratia dignanter repleti, atque castitatis stola, beata facias cum bonorum fructu operum ministerii congruentis immortalitate vestiri. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Deinde

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

Quod si unicum tantum vestimentum, vel indumentum sacerdotale, benedicendum sit, pro numero plurali in orationibus supra positis substituatur numerus singularis: dicendo hoc indumentum, vel hoc vestimentum: vel etiam nominetur indumentum benedicendum dicendo, v. g. hanc casulam, hanc stolam, hoc cingulum, hanc albam, &c.

*Benedictio Mapparum, sive Lintheaminum
Altaris: quo nomine etiam comprehen-
duntur Purificatoria.*

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus:

Exaudi Domine preces nostras, et hæc lintheamina sacri altaris usui præparata, benedicere ✠ et sanctificare digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum, ornamenta et lintheamina facere per quadraginta dies docuisti, quæ etiam Maria texuit, et fecit, in usum ministerii, et tabernaculi fœderis: benedicere ✠, sanctificare ✠, et consecrare ✠ digneris hæc lintheamina, ad tegendum involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit et regnat in uni-

L

tate

tate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde aspergit aqua benedicta.

Benedictio Corporalium.

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Domine, cujus inenarrabilis est virtus, cujus mysteria arcanis mirabilibus celebrantur: tribue, quæsumus, ut hoc lintheamen tuæ propitiationis benedictione ✠ sanctificetur, ad consecrandum super illud corpus et sanguinem Dei et Domini nostri Jesu Christi Filii tui. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, benedicere ✠, sanctificare ✠, et consecrare ✠ digneris lintheamen istud ad tegendum involvendumque corpus et sanguinem Domini nostri Jesu Christi Filii tui. Qui tecum vivit et regnat, &c. R. Amen.

Oremus.

Omnipotens Deus, manibus nostris opem tuæ benedictionis infunde: ut per nostram benedictionem ✠ hoc lintheamen sanctificetur; et corporis ac sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium Spiritus sancti gratia efficiatur. Per eundem Dominum

minum nostrum Jesum Christum Filium tuum.
 Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.
 R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

*Benedictio Tabernaculi, seu Vasculi pro
 sacrosancta Eucharistia conservanda.*

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, majestatem tuam
 supplices deprecamur ut vasculum hoc pro corpore
 Filii tui Domini nostri Jesu Christi in eo con-
 dendo fabricatum, benedictionis tuæ gratia
 ditare digneris. Per eundem Christum Dominum
 nostrum. R. Amen.

Deinde aspergit illud aqua benedicta,

Ordo ad faciendam Aquam benedictam.

*Sacerdos superpelliceo et stolâ indutus, præparato
 sale et aquâ mundâ, primò dicit :*

V. **A**djutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde absolutè incipit exorcismum salis.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum: per Deum, qui te per Eliseum prophetam in aquam mitti iussit, ut sanaretur sterilitas aquæ: ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium: et sis omnibus sumentibus te sanitas animæ et corporis; et effugiat atque discedat à loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia et nequitia vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus, per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus: ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, benedicere ✠ et sanctificare ✠ tuâ pietate digneris: ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quicquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditiâ, omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Dominum.

Exorcismus aquæ: et dicatur absolutè:

Exorcizo te creatura aquæ in nomine Dei ✠ Patris omnipotentis, et in nomine ✠ Jesu Christi Filii ejus Domini nostri, et in virtute Spiritus ✠ sancti: ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis. Per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Oremus.

Oremus.

Deus, qui ad salutem humani generis, maxima quæque sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ benedictionis ✠ infunde: ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abigendos dæmones, morbosque pellendos, divinæ gratiæ sumat effectum: ut quicquid in domibus vel in locis fidelium hæc unda resperferit, careat omni immunditiâ, liberetur à noxâ: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiæ latentis inimici: et si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat: ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum.

Hic ter mittat sal in aquam in modum crucis, dicendo semel:

Commistio salis et aquæ pariter fiat: in nomine ✠ Patris, et ✠ Filii, et Spiritus ✠ sancti.
R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, invictæ virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex, ac semper magnificus triumphator: qui adversæ dominationis vires reprimis: qui inimici rugientis sævitiam superas: qui hostiles nequitias potenter expugnas: te Domine trementes et supplices deprecamur ac petimus: ut hanc creaturam

creaturam falis et aquæ dignanter aspicias : benignus illustres ; pietatis tuæ rore sanctifices : ut ubicunque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur : terrorque venenosi serpentis procul pellatur : et præsentia sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur, Per Dominum, &c.

1759.

Auctoritate Vicariorum Apostolicorum.

INDEX.

I N D E X.

<i>DE Sacramentorum administratione in genere</i>	— — — — —	pag. 3
<i>De Sacramento Baptismi</i>	— — — — —	5
<i>Ordo administrandi Sacramentum Baptismi</i>	— — — — —	7
<i>Ordo supplendi omiſſa ſuper Baptizatum</i>	— — — — —	16
<i>Benedictio Fontis Baptismi extra Sabbatum Paſchæ</i>	— — — — —	18
<i>De Sacramento Pœnitentiæ</i>	— — — — —	25
<i>Absolutionis forma</i>	— — — — —	29
<i>Forma absolvendi ab Excommunicatione, &c.</i>	— — — — —	30
<i>De Communione Infirmorum</i>	— — — — —	32
<i>Ordo Communicandi Infirmum</i>	— — — — —	33
<i>De Sacramento Extremæ Unctionis</i>	— — — — —	35
<i>Ordo administrandi Sacramentum Extremæ Unctionis</i>	— — — — —	37
<i>De Viſitatione et Cura Infirmorum</i>	— — — — —	42
<i>Modus juvandi Morientes</i>	— — — — —	45
<i>Modus impertiendi Benedictionem Apoſtolicam, &c. in articulo Mortis</i>	— — — — —	48
<i>De Exequiis Defunctorum</i>	— — — — —	51
<i>Ordo Sepulturæ Parvulorum</i>	— — — — —	57
<i>De Sacramento Matrimonii</i>	— — — — —	59
<i>Ritus celebrandi Matrimonii</i>	— — — — —	60
<i>Benedictio Mulieris poſt Partum</i>	— — — — —	66
<i>Benedictio Mulieris prægnantis</i>	— — — — —	68
<i>Benedictiones diverſæ</i>	— — — — —	71
<i>Benedictiones Sacerdotalium Indumentorum, &c.</i>	— — — — —	79
<i>Ordo ad faciendam Aquam benedictam</i>	— — — — —	83

F I N I S.

I N D E X

Introduction	1
Chapter I. Of the Nature and Extent of the Law	17
Chapter II. Of the Principles of the Law	31
Chapter III. Of the Rights of the Subject	47
Chapter IV. Of the Duties of the Subject	61
Chapter V. Of the Powers of the Government	75
Chapter VI. Of the Privileges of the Nobility	89
Chapter VII. Of the Rights of the Clergy	103
Chapter VIII. Of the Rights of the Commons	117
Chapter IX. Of the Rights of the Poor	131
Chapter X. Of the Rights of the Foreigners	145
Chapter XI. Of the Rights of the Aliens	159
Chapter XII. Of the Rights of the Negroes	173
Chapter XIII. Of the Rights of the Indians	187
Chapter XIV. Of the Rights of the Savages	201
Chapter XV. Of the Rights of the Barbarians	215
Chapter XVI. Of the Rights of the Infidels	229
Chapter XVII. Of the Rights of the Heathens	243
Chapter XVIII. Of the Rights of the Idolaters	257
Chapter XIX. Of the Rights of the Superstitious	271
Chapter XX. Of the Rights of the Bigoted	285
Chapter XXI. Of the Rights of the Fanatical	299
Chapter XXII. Of the Rights of the Enthusiastic	313
Chapter XXIII. Of the Rights of the Zealous	327
Chapter XXIV. Of the Rights of the Affecting	341
Chapter XXV. Of the Rights of the Sentimental	355
Chapter XXVI. Of the Rights of the Ideal	369
Chapter XXVII. Of the Rights of the Imaginary	383
Chapter XXVIII. Of the Rights of the Chimerical	397
Chapter XXIX. Of the Rights of the Fantastic	411
Chapter XXX. Of the Rights of the Capricious	425
Chapter XXXI. Of the Rights of the Whimsical	439
Chapter XXXII. Of the Rights of the Peevish	453
Chapter XXXIII. Of the Rights of the Ill-humoured	467
Chapter XXXIV. Of the Rights of the Cross-grained	481
Chapter XXXV. Of the Rights of the Contrary	495
Chapter XXXVI. Of the Rights of the Opposite	509
Chapter XXXVII. Of the Rights of the Contradictory	523
Chapter XXXVIII. Of the Rights of the Inconsistent	537
Chapter XXXIX. Of the Rights of the Absurd	551
Chapter XL. Of the Rights of the Ridiculous	565
Chapter XLI. Of the Rights of the Laughable	579
Chapter XLII. Of the Rights of the Mirthful	593
Chapter XLIII. Of the Rights of the Merry	607
Chapter XLIV. Of the Rights of the Jocular	621
Chapter XLV. Of the Rights of the Witty	635
Chapter XLVI. Of the Rights of the Ingenious	649
Chapter XLVII. Of the Rights of the Smart	663
Chapter XLVIII. Of the Rights of the Sprightly	677
Chapter XLIX. Of the Rights of the Vivacious	691
Chapter L. Of the Rights of the Lively	705
Chapter LI. Of the Rights of the Active	719
Chapter LII. Of the Rights of the Enterprising	733
Chapter LIII. Of the Rights of the Ambitious	747
Chapter LIV. Of the Rights of the Proud	761
Chapter LV. Of the Rights of the Vain	775
Chapter LVI. Of the Rights of the Conceited	789
Chapter LVII. Of the Rights of the Selfish	803
Chapter LVIII. Of the Rights of the Greedy	817
Chapter LIX. Of the Rights of the Avaricious	831
Chapter LX. Of the Rights of the Miser	845
Chapter LXI. Of the Rights of the Stingy	859
Chapter LXII. Of the Rights of the Niggard	873
Chapter LXIII. Of the Rights of the Parsimonious	887
Chapter LXIV. Of the Rights of the Frugal	901
Chapter LXV. Of the Rights of the Thrifty	915
Chapter LXVI. Of the Rights of the Economical	929
Chapter LXVII. Of the Rights of the Frugal	943
Chapter LXVIII. Of the Rights of the Temperate	957
Chapter LXIX. Of the Rights of the Moderate	971
Chapter LXX. Of the Rights of the Reasonable	985
Chapter LXXI. Of the Rights of the Sensible	999
Chapter LXXII. Of the Rights of the Philosophical	1013
Chapter LXXIII. Of the Rights of the Learned	1027
Chapter LXXIV. Of the Rights of the Wise	1041
Chapter LXXV. Of the Rights of the Great	1055
Chapter LXXVI. Of the Rights of the Powerful	1069
Chapter LXXVII. Of the Rights of the Rich	1083
Chapter LXXVIII. Of the Rights of the Noble	1097
Chapter LXXIX. Of the Rights of the Magnificent	1111
Chapter LXXX. Of the Rights of the Generous	1125
Chapter LXXXI. Of the Rights of the Liberal	1139
Chapter LXXXII. Of the Rights of the Magnanimous	1153
Chapter LXXXIII. Of the Rights of the Noble	1167
Chapter LXXXIV. Of the Rights of the Brave	1181
Chapter LXXXV. Of the Rights of the Valiant	1195
Chapter LXXXVI. Of the Rights of the Courageous	1209
Chapter LXXXVII. Of the Rights of the Bold	1223
Chapter LXXXVIII. Of the Rights of the Enterprising	1237
Chapter LXXXIX. Of the Rights of the Adventurous	1251
Chapter LXXXX. Of the Rights of the Risky	1265
Chapter LXXXXI. Of the Rights of the Hazardous	1279
Chapter LXXXXII. Of the Rights of the Uncertain	1293
Chapter LXXXXIII. Of the Rights of the Doubtful	1307
Chapter LXXXXIV. Of the Rights of the Questionable	1321
Chapter LXXXXV. Of the Rights of the Controversial	1335
Chapter LXXXXVI. Of the Rights of the Disputed	1349
Chapter LXXXXVII. Of the Rights of the Contested	1363
Chapter LXXXXVIII. Of the Rights of the Disputed	1377
Chapter LXXXXIX. Of the Rights of the Contested	1391
Chapter LXXXXX. Of the Rights of the Disputed	1405

I N D E X